

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Στο κείμενο γίνεται λόγος για την ανάγκη ο σύγχρονος άνθρωπος να αμβλύνει τη μοναξιά του πάνω στον πλανήτη, αφού επανενθρονίσει τις ανθρωπιστικές αξίες και σώσει τη φύση από την καταστροφή. Πιο συγκεκριμένα, το ανθρώπινο γένος ενώ ενδιαφέρεται για την –μάλλον ανέφικτη– επικοινωνία με εξωπλανητικές μορφές ζωής, εντούτοις βιώνει ένα καθοριστικό επικοινωνιακό αδιέξοδο στη Γη. Επισημαίνεται ακόμα ότι ενώ είναι ικανό αφενός για κάθε τι υψηλό, αλαζονικά αφετέρου ασεβεί σε κάθε μορφή ύπαρξης, μυθοποιεί την ύλη και σημαδεύει με βαναυσότητα την ιστορία του. Επιπλέον, η αλλοτρίωση από το συνάνθρωπο και τη φύση ολοένα διογκώνεται κυρίως λόγω της τεχνολογικής ανάπτυξης. Κατά το συγγραφέα, απαιτείται παιδεία και ανεπτυγμένο σύστημα αξιών που θα επουλώσουν τόσο τις πληγές του πλανήτη όσο και την ανθρώπινη μοναξιά.

B1. Η πύκνωση της επικοινωνίας που επέρχεται από την τεχνική πρόοδο και την ανάπτυξη των μέσων κοινωνικής δικτύωσης οδηγεί τον άνθρωπο σταδιακά στη μοναξιά και την απομόνωση. Παρά το γεγονός ότι τα σύγχρονα μέσα ελαχιστοποίησαν τις αποστάσεις και διευκόλυναν την επικοινωνία λαών και πολιτισμών, η χρήση γλώσσας συνθηματικά υβριδικής και μη γνήσιου λακωνικού λόγου στο διαδίκτυο και τα κινητά τηλέφωνα καθώς και η απουσία ανάπτυξης ουσιαστικού διαλόγου και επαφής μεταξύ των ατόμων, έχουν ως αποτέλεσμα την αλλοτρίωση τόσο από τον ίδιο τους τον εαυτό όσο και από τους άλλους. Η εσωτερική μοναξιά, επομένως, κυριαρχεί στερώντας τη δημιουργία ηθικά και πνευματικά ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων που θα αποκτήσουν προσωπική ευτυχία και θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της κοινωνίας.

B2.α)

- ✗ **Θεματική περίοδος:** «Αποκαλύπτεται όμως επίσης... έχει διπλή υπόσταση».
- ✗ **Λεπτομέρειες – σχόλια:** «Από τη μια είναι ικανός... τα θύματα των συμφερόντων του».
- ✗ **Περίοδος κατακλείδα:** «Η υπερφίαλη αυτή στάση... το λίκνο της δικής του υπάρξεως».

B2.β)

- ✗ «διανοητικό παιχνίδι»
- ✗ «η ζωή γύρω μας ανθίζει»
- ✗ «ο άνθρωπος σφραγίζει την ιστορική πορεία του»
- ✗ «τεχνολογική έκρηξη της εποχής»

B3.α)

- ✗ **ταυτόχρονα** → σύγκαιρα, παράλληλα, συγχρόνως
- ✗ **γέννησε** → δημιούργησε
- ✗ **αισθανθεί** → νιώσει
- ✗ **πληθαίνουν** → αυξάνουν, αυξάνονται
- ✗ **ανάλητη** → σκληρή, ανελέητη, άπονη

B3.β)

- ✗ **ανούσια** ≠ ουσιώδη
- ✗ **εμφανίζεται** ≠ εξαφανίζεται
- ✗ **ανέφικτη** ≠ εφικτή, πραγματοποιήσιμη
- ✗ **πυκνώνει** ≠ αραιώνει, συρρικνώνεται, περιορίζεται
- ✗ **υψηλά** ≠ χαμηλά

B4.α)

- ✗ Με τη χρήση του ερωτηματικού ο συγγραφέας θέλγει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, προσδίδει αμεσότητα και ζωντάνια, προκαλεί προβληματισμό και ενεργοποιεί την κριτική σκέψη του. Πρόκειται για ρητορική ερώτηση, στην οποία ο συγγραφέας εκφράζει την απορία του.
- ✗ Η διπλή παύλα επεξηγεί και αποσαφηνίζει την προηγούμενη έννοια (δηλαδή την ανάγκη να συνειδητοποιηθεί ότι με τη ζωή αυτή η επικοινωνία εμφανίζεται ανέφικτη) παρέχοντας πρόσθετες πληροφορίες, οι οποίες στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουν αντιθετικό χαρακτήρα. Όσα εμπεριέχονται στις παύλες λειτουργούν συμπληρωματικά και τονίζονται εμφατικά.

B4.β)

- ✗ **«Από την άλλη, ο ίδιος ο άνθρωπος σφραγίζει την ιστορική πορεία του με πολέμους και αγριότητες, θεοποιεί τα υλικά αγαθά και συντηρεί την αδικία και τις ανισότητες»:** ενεργητική σύνταξη.

Παθητική σύνταξη: «Από την άλλη, από τον ίδιο τον άνθρωπο σφραγίζεται η ιστορική πορεία του με πολέμους και αγριότητες, θεοποιούνται τα υλικά αγαθά και συντηρούνται η αδικία και οι ανισότητες».

Γ1.

A) i) Επισημαίνεται το επικοινωνιακό πλαίσιο του άρθρου που απαιτεί τίτλο που να εκφράζει την κεντρική ιδέα αυτού – ενδεικτικά προτείνεται «άνθρωπος και περιβάλλον μια σχέση αμφίδρομη αλλά και καταστροφική» - επισήμανση των βασικών σημείων του άρθρου στην αρχή αυτού, χρήση γ' ενικού ή πληθυντικού προσώπου και ορθολογικό ύφος.

ii) ανάλυση του δεδομένου: η έλλειψη σεβασμού του ανθρώπου προς το περιβάλλον, σε ποια φαινόμενα διαπιστώνεται:

- ✗ εκτεταμένη ρύπανση και μόλυνση του ατμοσφαιρικού αέρα, των υδάτων, του εδάφους και του υπεδάφους.

✗ υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων και των αποθεμάτων γης, με ρυθμό που δεν επιτρέπει την αναπλήρωσή τους.

✗ αλματώδης επέκταση του τεχνητού περιβάλλοντος σε βάρος του φυσικού, με συνέπεια τη δραματική μείωση των «πνευμόνων της γης» και την καταστροφή της φυσικής ζωής και των ζωτικών χώρων πρασίνου.

✗ εκτεταμένη ηχορύπανση που καταστρέφει τη φυσική αρμονία.

Β) Όλα αυτά δημιουργούν ζοφερό κλίμα για τη ζωή των ανθρώπων αλλά και το μέλλον του πλανήτη. Συγκεκριμένα:

Επιπτώσεις:

✗ διαρκής υποβάθμιση της καθημερινής ποιότητας ζωής των ανθρώπων που αναγκάζονται να υφίστανται τις συνέπειες της οικολογικής καταστροφής.

✗ υπονόμηση της παγκόσμιας υγείας λόγω των συνθηκών ρύπανσης που διαρκώς ενισχύονται.

✗ βίωση διαφόρων καταστροφών με τεράστιο κόστος, όχι μόνο υλικό αλλά και σε ανθρώπινες ζωές λόγω της κλιματολογικής διαταραχής και της συχνότητας εμφάνισης ακραίων καιρικών φαινομένων.

✗ ενίσχυση του αισθήματος ανασφάλειας για το μέλλον, καθώς η επιβίωση δυσχεραίνει για όλους· για ορισμένες όμως χώρες οι συνέπειες της οικολογικής καταστροφής είναι ήδη εμφανείς (ξηρασία, λειψυδρία, άνοδος της στάθμης της θάλασσας και διάβρωση της γης, κ.τ.λ.).

✗ εξάντληση των φυσικών πόρων και των αποθεμάτων γης που προκαλεί πρόβλημα τόσο επισιτισμού όσο και ενεργειακό.

✗ υπονόμηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, καθώς η οικολογική καταστροφή θέτει σε κίνδυνο όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου.

Γ) Όλα αυτά καθιστούν επιτακτική την ανάγκη αποκατάστασης της σχέσης του ανθρώπου με το περιβάλλον. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί:

✗ αν ο άνθρωπος συνειδητοποιήσει τη διάσταση της καταστροφής αλλά και την οργανική σχέση μεταξύ του περιβάλλοντος και των δικαιωμάτων του. Αυτό προϋποθέτει καλλιέργεια οικολογικής συνείδησης στο πλαίσιο της εκπαίδευσης κυρίως καθώς και από τα Μ.Μ.Ε.

- ✗ αναγκαία είναι η αναθεώρηση του πνεύματος επιδίωξης του μέγιστου κέρδους, προκειμένου να αναθεωρηθεί η αντίληψη περί υπερεκμετάλλευσης του φυσικού περιβάλλοντος.
- ✗ σεβασμός της τρίτης γενιάς δικαιωμάτων που αφορούν το περιβάλλον με την επιβολή αυστηρών ελέγχων ως προς την εφαρμογή των προβλεπόμενων προδιαγραφών για την προστασία του περιβάλλοντος (προγραμματισμένη εκβιομηχάνιση, χρήση αντιρυπαντικής τεχνολογίας, προώθηση ήπιων μορφών ενέργειας, μεθόδων ανακύκλωσης, ορθολογική πολεοδομική συγκρότηση, κ.τ.λ.) καθώς και επιβολή αυστηρών κυρώσεων εκ μέρους της πολιτείας, σε περιπτώσεις μη τήρησης αυτών των προδιαγραφών.
- ✗ συλλογική κινητοποίηση των πολιτών σε παγκόσμιο επίπεδο και ανάληψη οργανωμένης δράσης στο πλαίσιο διαφόρων οικολογικών οργανώσεων και του ευρύτερου οικολογικού κινήματος για άσκηση πιέσεων στους ιθύνοντες, ώστε να λάβουν μέτρα για τη δυναμική προστασία του περιβάλλοντος.
- ✗ διεθνής συνεργασία των κρατών, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της οικολογικής κρίσης.

Δ) Επίλογος: Διατύπωση συμπεράσματος, επισήμανση της ευθύνης του ανθρώπου για την καταστροφή του περιβάλλοντος αλλά και για την προστασία του.

**Επιμέλεια: Μαντουβάλου Ηλιόχαρη
Μπαλτσαβιά Ρεγγίνα
Φλέγκας Κώστας
Χατζιωάννου Σοφία**